

Yttrande över PM:et ”Att tillgängliggöra lokaler, inredning och utrustning”, daterad 2021-07-12

Vi tackar för förtroendet att få lämna ett yttrande på ovanstående dokument. Vi kommer inte att gå in på detaljer som t ex formuleringar utan ser att vår viktigaste insats just nu är av mer övergripande karaktär. Vi erbjuder oss därför också att stå till förfogande i det fortlöpande arbetet med utvecklandet av dokumentet.

Bakgrund

MFD:s Riv hindren var lättläst och tydlig. Avsikten med den framgick tydligt – att utifrån förordningen för statliga myndigheter beskriva just den förhöjda nivå som går utöver bygglagstiftningen, och som grundar sig på lagstiftningens miniminivå i BBR. Den användes flitigt av bl a arkitekter och inte minst av oss certifierade TIL2.

Syfte

Skriftens syfte bör vara att klargöra hur den högre nivå som anges i förordning 2001:526 för statliga myndigheter kan utföras. Men för att det ska bli förståeligt behöver jämförelser göras med de olika tillgänglighetslagstiftningarna, så som gjorts med BBR i Riv hindren. Syftet bör dock inte vara att söka ge en fullständig genomlysning av alla detaljer i de olika tillgänglighetslagstiftningarna så att denna skrift kan tryckas utgör ett regelverk.

Definitionen av vilka organisationer som utgör statliga myndigheter är dock oklar och det finns faktiskt ingen helt säker källa att förlita sig på för att ta reda på detta. MFD behöver lägga arbete på att definiera vilka organisationer som omfattas, och hur långt ned i hierarkin det ska gälla. Det är helt nödvändigt för att fastslå vilka som omfattas av kraven på den högre nivå som återges i skriften.

Avsikten med förslaget till MFD:s nya skrift torde vara samma som Riv hindren. Dock har förslaget kompletterats med ytterligare relevant lagstiftning som Arbetsmiljöverkets regler, samt HIN och ALM, vilket är ett bra komplement som beskrivning av miniminivån för olika typer av anläggningar/lokaler.

Risker

En ambition att ”vem som helst” utifrån denna skrift ska kunna göra fullödiga bedömningar av vad som i olika sammanhang krävs för att tillgänglighetslagstiftningen skall vara uppfylld är inte möjlig att lyckas genomföra. Därvidlag är lagstiftningens och föreskrifternas detaljer och orsakssammanhang alltför komplicerade. Resultatet skulle t ex kunna bli att krav ställs på kostsamma åtgärder som av olika skäl inte kan ställas, eller att lösningar väljs som av olika skäl inte fungerar i ett visst sammanhang. Det vore bättre att lägga sig på den nivå som

fanns i Riv hindren, med tillägg av inramade texter för Arbetsmiljöverket, ALM och HIN på motsvarande sätt som de som fanns för BBR tidigare.

Tillgänglighetskraven är olika långt gående för nybyggnad och för befintliga lokaler. Detta behöver redovisas tydligt så att användaren förstår att inte ställa kraven för nybyggnation på befintliga lokaler.

Användbarheten

MFD har ett särskilt ansvar för att information ska vara lätt att läsa och att förstå. Skriften kommer säkerligen ofta att användas att slå i, inte helt säkert att läsas från pärm till pärm. Därför är det oerhört viktigt att strukturen är tydlig och självinstruktiv. Uppdelningen i A, B och C har säkert ett gott syfte, men det ställer krav på att läsaren antingen har bra minne eller förstår att, eller tar sig tid till att, gå tillbaka till läsanvisningarna för att uttyda bokstävernas betydelse. Det är bättre att sätta rubriker i klartext.

Det är också helt nödvändigt att ge hänvisningar till lag/föreskrift, kapitel och paragraf vid återgivande av föreskriftstexter.

Referensdokument

Trafikverkets rapport "Utformning av den fysiska miljön på stationer för personer med funktionsnedsättning" upplever vi som en lättläst och tydligt strukturerad vägledning. Förutom en god layout med avgränsade kapitel inleds den med en tydlig och kortfattad redogörelse över gällande lagstiftning, dokumentets struktur samt avnämning. Ta gärna en titt i den för lite goda exempel.

Sammanfattning

Layouten och innehållet bör utformas tydligt och så att det framgår att skriftens syfte är att klargöra hur den högre nivå som anges i förordningen bör/kan utföras. Ambitionen bör inte vara att söka ge en fullständig och detaljerad information om tillgänglighetslagstiftningens alla delar så att skriften upplevs som ett regelverk. Vid återgivande av föreskrifter bör hänvisning göras till föreskrifter, kapitel och paragraf.

Klargörande krävs av vilka organisationer som omfattas av förordningens "statliga myndigheter" för att läsaren ska kunna avgöra om skriften är relevant för en viss organisation.

Vi ser fram emot att även fortsättningsvis få bidra med våra erfarenheter från arbetet med att använda bygglagstiftningen.

TILRF Styrelse
info@tilrf.se